

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Brno, Proškovo náměstí 6, 614 00 Brno

Proškovo nám.6/150, 614 00 Brno

Identifikátor: 600 107 094

Termín konání orientační inspekce: 14. a 15. ledna 2002

Čj.	122 24/02 - 11087
Signatura	ol2av102

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřskou školu (dále též MŠ) zřídilo Statutární město Brno - Městská část Brno - Maloměřice a Obrany jako příspěvkovou organizaci od 1. 1. 2001. MŠ, dříve trojtřídní, provozuje v současnosti dvě třídy se čtyřiceti zapsanými dětmi. Budova byla původně postavena pro potřeby základní školy, je tedy dostatečně velká s kapacitou sedmdesát osm dětí. Přiléhá k ní jedna ze dvou školních zahrad, které MŠ užívá. Druhá je umístěna nedaleko, mimo areál školy. Děti, které předškolní zařízení navštěvují jsou rozděleny podle věku na třídy tzv. předškoláků (5 - 7 let) a do druhé třídy chodí děti ve věku od dvou do pěti let.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

Řízené a spontánní činnosti byly sledovány a hodnoceny v těchto oblastech: plánování a příprava, podmínky (personální, materiálně technické a psychohygienické), organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace vzdělávacích činností.

Plánování vzdělávací činnosti školy se v jedné třídě opírá především o "Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy" (SPN 1983), ale i o další publikace, jako je např. "Školka plná zábavy" od P. Claycombové (Portál 1996). Druhá třída hodně pracuje s kurikulem "Šimon půjde do školy" (Portál 1995). Učitelky sestavují v souladu se strukturou koncepce školy týdenní plány, kladou v nich důraz na výchovné složky, které ale nevytvářejí přirozeně logické celky. Složky výchovy jsou zahrnovány rovnoměrně. Jejich cíle odpovídají zvoleným obsahům činností, i když v duchu uvedených materiálů, které preferují především racionální složky poznávání. Stanovené cíle spontánních a řízených činností nebyly vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem dětí diferencovány a pro mnohé z nich byly až nepřiměřeně náročné.

Podmínky vzdělávací činnosti z hlediska personálního obsazení jsou velmi dobré, neboť ředitelka i učitelky splňují požadavky pedagogické a odborné způsobilosti. Materiální vybavení MŠ, zejména pomůcky a hračky jsou ponejvíce staršího data. Je jich však dostatečné množství a umožňují realizovat vzdělávací program. Teprve v poslední době, díky sponzorství, byly některé učební pomůcky inovovány. Školní zahrady jsou co do množství houpaček a průlezek vybaveny dostatečně, ale použitý kovový program je již zastaralý a ne příliš udržovaný. Mimořádně dobré jsou prostorové podmínky. Škola má dostatek místností (např. i samostatnou jídelnu a lehárnu), v nichž může plně realizovat veškeré činnosti s dětmi. Velký prostor budovy, zařízený starým nábytkem, doplňuje a zpříjemňuje pěkná výzdoba, kterou pořídily učitelky svépomocí a využily k ní výtvarné práce dětí. Z hlediska psychohygieny působí pozitivně optimální počty dětí ve třídách, dostatek místa k uspokojení potřeby pohybu a vlídná atmosféra, kterou učitelky svým přístupem k dětem navozují. Organizační zabezpečení provozu, pouze ve třech učitelkách (ač maximálně efektivní z hlediska využití jejich pracovní doby) a malá pružnost v režimu dne však způsobují, že dominantní úloha dětské hry není plně respektována. Škola zohledňuje potřebu dětského spánku, ale ne zcela individuálně. Pro děti, které po obědě nespí, nevytvořila takové podmínky, které by jim umožňovaly si na nezbytnou dobu lehnout a odpočívat. Pitný režim je zaveden, ale návyk pít nemají děti vytvořen.

Organizace sledovaných řízených i spontánních činností a přechody mezi nimi byly podřízeny režimu dne a ne aktuálním potřebám dětí. Formálně je uvedený režim stanoven vhodně a uvolněně, ale ve skutečnosti byl realizován v tradičně vymezených časových úsecích pro všechny děti ve stejném čase. Děti, které přišly do MŠ později tak neměly dostatek času k rozvinutí svých her, i když si hrály se zaujetím a fantazií. Při ukončování herních činností však učitelky respektovaly (v rámci daných možností) individuální dětské tempo. V řízených aktivitách, kde uplatňovaly především frontální **metody a formy** práce ale docházelo často ke zbytečným prostojeům a ne všechny děti měly příležitost k aktivní spoluúčasti a sebeuplatnění. Uskutečněné řízené činnosti byly realizovány promyšleně a v průběhu týdne rovnoměrně, ne však diferencovaně a s ohledem na individuální předpoklady dětí. Při vytváření a upevňování hygienických, společenských i sebeobslužných dovedností postupovaly učitelky, zejména ve třídě mladších dětí, přirozeně a nenásilně. V úrovni dětských návyků se to projevilo pozitivně. Pouze při stravování neměly děti příležitost se na jeho přípravě podílet. Spontánní činnosti probíhaly klidně a se smysluplným obsahem. Učitelky do nich vstupovaly nenápadně a uvážlivě. Umožňovaly dětem uplatnit jejich zájem a představivost. Měly však tendenci dětské hry spíše řídit a usměrňovat, než situačně rozvíjet. Děti spolu, zejména ve třídě "předškoláků", relativně málo spolupracovaly. V některých případech docházelo k nepřirozenému ukončování herních aktivit.

Hodnocení při spontánních i řízených činnostech se odehrávalo v atmosféře očekávání pozitivních výsledků dětí. Celkově převažovalo kladné hodnocení, oceňování žádoucích projevů, chování i dětské snahy. Zpětná vazba, především v řízených aktivitách však nebyla vždy poskytována dětem individuálně. **Motivace** k plánovaným činnostem byla většinou nenásilná, působila nenápadně a nepřímou. Pozornost především u mladších dětí byla vzbuzována tím, že jim nebyly předkládány hotové poznatky, ale kladeny otázky, které je zaujaly. Nechyběl ani smysl pro humor. V rámci spontánních činností učitelky vedly děti k ohleduplnosti, ale ne dost promyšleně. Častěji řešily následky agresivních projevů (zejména ve třídě "předškoláků"), než jejich příčiny. Důsledně vyžadovaly omluvu mezi dětmi, ale spíše vnějšími pokyny, než cílevědomou a systematickou motivací a vedením ke vzájemné spolupráci a pomoci.

Učitelky svým přístupem i prostřednictvím **interakce a komunikace** vytvářejí v MŠ prostředí, které poskytuje dětem pocit bezpečí a jistoty. Mají děti rády, chovají se k nim laskavě a věnují jim prvořadou pozornost a zájem. Zejména ve třídě mladších dětí je kladen důraz na vytváření pravidel komunikace. Děti zjevně navštěvují mateřskou školu rády a s chutí. Mají k učitelkám velmi pěkný vztah, důvěřují jim a přitom většinou respektují jejich přirozenou autoritu. Velice jim záleží na mínění učitelek, až to někdy hraničí s jejich nepřiměřenou závislostí na dospělých a nižší samostatností. Děti se při spontánních činnostech projevovaly bezprostředně a otevřeně. Komunikovaly bez zábrán a na odpovídající úrovni. Nedělalo jim problém navázat kontakt s neznámou osobou. U starších dětí se však někdy objevovaly známky agrese. V řízených činnostech, díky využití převážně frontálních metod, měly děti příležitosti k rozvoji aktivního slovníku poněkud omezeny.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Kvalita vzdělávací činnosti byla celkově hodnocena jako průměrná. Plánování, materiální a psychohygienické podmínky, organizace, metody a formy práce v řízených i spontánních činnostech byly průměrné, motivace a hodnocení ve spontánních aktivitách taktéž. Velmi dobré úrovně dosáhly personální podmínky, interakce a komunikace v obou vzdělávacích oblastech (řízených i spontánních) a motivace a hodnocení v řízených činnostech.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky vzdělávání byly posuzovány v těchto oblastech: plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanizmy.

Ředitelka zpracovala v roce 1999 dlouhodobé záměry, které vhodně navázaly na předcházející koncepci MŠ, orientovanou na křesťanskou výchovu. Při **plánování** vzala v úvahu změnu personálních podmínek, které nadále neumožňovaly pokračovat v uvedené orientaci. Hlavním cílem se tak stalo zaměření školy na mravní výchovu, uvedené jako jedna z výchovných složek, které jsou v koncepci stejným způsobem také rozpracovány. Rozlišení dlouhodobých a střednědobých cílů chybí. Krátkodobé úkoly v ročním plánu školy sice navazují na koncepční záměry (podle výchovných složek), ale jejich přímou souvislost lze vysledovat pouze okrajově. Cíle plánu jsou pojaty obecně a konkrétní představu o způsobu a prostředcích, jakými je škola bude zajišťovat nedávají.

Pravidla provozu MŠ upravují řády školy (organizační, provozní, vnitřní), které jsou dobře zpracovány. Zejména vnitřní řád, určený rodičům je jasný, otevřený a vstřícný. Zajištění chodu školy z hlediska rozložení a využití pracovní doby zaměstnanců je efektivní. Všechny pracovnice znají svoje povinnosti. Úkoly, jimiž je v rámci **organizování** ředitelka pověřila, přispívají k běžnému chodu MŠ, ale příliš pravomocí a odpovědností jim nedávají. Až neúměrně mnoho jich zůstalo v rukou ředitelky. V přemíře povinností a dokumentace (se začínající právní subjektivitou) jí pak chybí systém a ztrácí přehled. Řada nesrovnalostí a nedostatků tak byla objasněna a odstraněna až v průběhu inspekce. Předávání informací uvnitř školy funguje bez problémů. Vedle osobních kontaktů jsou to provozní porady a pedagogické rady, které se však zabývají více organizačními než pedagogickými problémy. S rodiči škola spolupracuje dobře, dostatečně je informuje a je jim otevřená. Věnuje pozornost dětem s případným odkladem povinné školní docházky a zprostředkovává rodičům poradenskou službu, kterou zajišťuje soukromá pedagogicko - psychologická poradna, s níž má MŠ sepsanou smlouvu o spolupráci.

Ve **vedení a motivování pracovníků** ředitelka nezareagovala pružně na nové okolnosti, vyplývající ze změn, které v současnosti probíhají a svůj způsob řízení tomu nepřizpůsobila. Svým kolegyňám sice vytvořila příznivé podmínky pro jejich práci, ponechává jim prostor k uplatnění a nezatížila je širšími odpovědnostmi, ale jejich odbornému růstu nevěnuje pozornost a k dalšímu vzdělávání nepodněcuje. Spoléhá na osobní zodpovědnost a zájem učitelek, promyšleně a systematicky je však nevede. Kritéria pro hodnocení pracovníků má dobře zpracovaná. Odměňování provádí v rámci možností diferencovaně.

Kontrolní činnost má ředitelka naplánovanu. Úkoly, které si pro ni stanovila jsou však všeobecné a v některých případech i formální. V praxi využívá především průběžné příp. orientační kontroly. Rozsah hospitací, směřovaný k cílevědomému sledování pedagogického procesu je však malý. Nepřispívá k inovaci vzdělávací činnosti v duchu současných požadavků, i když to podmínky a možnosti školy dovolují. Ředitelka výsledky hospitací projednává. Zjištěné skutečnosti popisuje, ale neanalyzuje. Stanovené závěry vedou spíše k udržování stávajícího stavu, avšak odborný a metodický potenciál učitelek příliš nerozvíjejí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků mělo průměrnou úroveň, kontrolní mechanizmy pouze vyhovující. ČŠI hodnotí celkově podmínky vzdělávací činnosti jako průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Mateřská škola hospodaří jako samostatný právní subjekt od 1. 1. 2001, a proto bylo možné z pohledu uzavřeného období posoudit pouze I. pololetí roku 2001.

Závazné ukazatele dané rozpisem rozpočtu na rok 2001 byly ve sledovaném období plněny takto:

Limit prostředků na platy	- na 46,13 %
Limit na odvody	- na 46,86 %
Limit počtu pracovníků	- na 96,41 %

Škola v kontrolovaném období hospodařila s kladným hospodářským výsledkem. Na celkových neinvestičních nákladech v I. pololetí 2001 se příspěvek ze státního rozpočtu (dále SR) podílel 93,26 %.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace byly z hlediska poměrného plnění (I. pololetí 2001) dodrženy s výjimkou limitu prostředků na OPPP – výplata odstupného v I. pololetí byla ošetřena ve II. pololetí 2001 poslední úpravou rozpočtu.

Nenárokové složky platu – osobní příplatky a odměny – byly v I. pololetí vyplaceny v poměru 78,22 % : 21,78 %. Kritéria pro jejich přiznání byla předložena s účinností až od 1. 7. 2001.

Příděl do FKSP je tvořen měsíčně z objemu vyplácených mezd, škola má zpracovaný Rozpočet FKSP na rok 2001 a se Zásadami FKSP rok 2001 – čerpání fondu ze dne 2. 1. 2001 byli zaměstnanci MŠ seznámeni. Ve třech případech byly bankovní operace doloženy příslušnými účetními doklady až v průběhu kontroly. Tvorba a čerpání FKSP ve sledovaném období odpovídaly vyhlášce č.310/1995 Sb., o FKSP, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Ve sledovaném období MŠ nečerpala žádné finanční prostředky SR na ostatní neinvestiční náklady.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Škole byly přiděleny účelové prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků až ve II. pololetí roku 2001, tedy mimo kontrolované období.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

MŠ neměla přiděleny investiční prostředky.

Hodnocení kvality výroční zprávy o hospodaření školy

Netýká se.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Ve sledovaném období nebylo zjištěno nehospodárné a neefektivní hospodaření s prostředky státního rozpočtu.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Název příspěvkové organizace, uvedený ve zřizovací listině Statutárního města Brna - Městské části Brno - Maloměřice a Obřany, neodpovídá názvu předškolního zařízení v předloženém Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, účinného od 1. 2. 2000.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Evidence dětí - seznamy
- Přehledy docházky
- Rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ
- Evidenční listy
- Povolení výjimky ředitelem MŠ podle § 4 odst. 8 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách ze dne 21. 1. 2002
- Zřizovací listina ze dne 14. 3. 2001
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. BM 0001/99 ze dne 24. 1. 2001 účinné od 1. 2. 2001
- Výkaz o mateřské škole (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2001 ze dne 5. 10. 2001
- Protokol o předání rozpočtu na rok 2001 ze dne 9.2.2001 s návrhem rozpočtu 2001
- Výkaz zisku a ztráty OS státu, ÚSC a příspěvkových organizací sestavený k 30/06/2001
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 Sumář pracovníků a mzdových prostředků v regionálním školství za I. - 2. čtvrtletí 2001 ze dne 01.07.2001
- Účetní osnova
- Čerpání dotací ze školského úřadu. od 01/01/2001 do 30/06/2001 pro účet:

521/00 – mzdové náklady
521/01 – mzdové náklady – OON
524/10 – zákonné soc. poj. – SP
524/20 – zákonné soc. poj. – ZP
527/00 – FKSP
691/10 – provozní dotace – ŠÚ

- Výsledovka od 01/01/2001 do 30/06/2001
- Rozpočet FKSP na r. 2001 ze dne 9. 2. 2001
- Zásady FKSP rok 2001 ze dne 2. 1. 2001
- Výpis z deníku k účtu 243/00 – účet zvl. prostředků – FKSP
období 05/01/2001 až 30/06/2001
- 912/00 – fond sociální – FKSP
období 30/01/2001 až 30/06/2001
- Bankovní výpisy k účtu FKSP s účetními doklady
- Směrnice „Oběh účetních dokladů“ ze dne 1. 1. 2001, platnost od 1. 1. 2001
- „Vnitropodniková směrnice o účetnictví“ ze dne 2. 1. 2001
- Dlouhodobá koncepce mateřské školy Proškovo nám.6 z 27. 8. 1999
- Roční plán Mateřské školy Brno, Proškovo nám. 6 na školní rok 2001 - 2002
- Organizační řád Mateřské školy Brno, Proškovo nám. 6, 614 00
- Vnitřní řád školy
- Provozní řád MŠ
- Týdenní plány
- Plán kontrolní činnosti, záznamy z kontrol a hospitací
- Pracovní doba pedagogických a provozních pracovníků
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001
- Režim dne
- Zápisy z pedagogických a provozních porad
- Orientační záznamy o dětech
- Přehledy výchovné práce
- Dotazník pro ředitele
- Dotazníky pro rodiče
- Podkladová inspekční dokumentace pro mateřské školy
- Sdělení o výsledcích z inspekční činnosti a protokol o kontrole č. j. O-12-02/9697-Ve-551

ZÁVĚR

Kvalita i podmínky vzdělávací činnosti byly hodnoceny průměrně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	...Eliška Vencálková, v. r.....
Další zaměstnanci ČŠI	Helena Šmerková	

V Brně dne 23. ledna 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....25. ledna 2002.....

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Anna Vajbarová
...Anna Vajbarová, v. r.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚJK	8. 2. 2002	27/02
Zřizovatel Mě Brno - MČ Maloměř.	8. 2. 2002	26/02
Magistrát města Brna	8. 2. 2002	28/02

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány